

به گزارش خبرگزاری شفقنا، این مرجع تقلید پیمای، به همایش بزرگداشت آیت‌الله شهید شیخ فضل‌الله نوری رحمۃ‌الله علیه در مازندران ارسال کردند. در متن پیام حضرت آیت‌الله نوری همدانی آمده است:

«بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا ونبينا أبی القاسم المصطفى محمد وعلى أهل بيته الطيبين الطاهرين سيما بقية‌الله في الأرضين. با سلام و تحيت به آن مجلس محترم که با حضور اندیشمندان واصحاب قلم ومحققان و پژوهشگران حول محور شخصيت ممتاز و کم‌نظير قرن ۱۴ مرحوم آيت‌الله شهيد آقای حاج شيخ فضل‌الله نوری رحمۃ‌الله علیه در حال برگزاری است. تردیدی نداریم که این‌گونه همایش‌ها برای این شخصيت بسیار لازم و ضروری است تا هم مردم و هم جامعه علمی کشور، ایشان را بشناسند و شبهاتی را که در جریان مشروطه ایجاد شده و به تحريف‌های تاريخی پاسخ داده شود.

این مرجع تقلید با بیان اینکه فقر مالی، محبوب خاندان عصمت و طهارت رحمۃ‌الله علیه نیست، محبوب هیچ‌کس نیست؛ بلکه خود فقر یک رذیلت است، اظهار کردند: فقر فضیلتی نیست که شیعیان برای آن آماده باشند؛ هرچند گاهی امتحان الهی است؛ مانند شعب ابی‌طالب که پیرو اهل بیت رحمۃ‌الله علیه باید برای حفظ دین، امتحان الهی را تحمل کند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی علوم و وحیات اسراء، حضرت آیت‌الله جوادی آملی، ۱۹ مرداد در جلسه درس اخلاق هفتگی خود که در ادامه مبحث شرح نهج‌البلاغه، حکمت ۱۱۲، به‌صورت مجازی برگزار شد، بیان کردند: وجود مبارک امیرالمومنین علیه السلام در این کلمه حکیمانه خود که در نهج‌البلاغه آمده است، می‌فرماید: «من أحبنا أهل البيت، فليستعد للفقر جلبابا» اگر کسی دوست ما خاندان عصمت و طهارت هست، جامه‌ای از فقر برای خود انتخاب کند، آماده باشد که چنین جامه‌ای بر تن او پوشانده می‌شود. این ترجمه این کلام است؛ اما منظور از این فقر، استعداد و جلباب چیست، باید روشن شود. ایشان ادامه دادند: فقر مالی، محبوب این خاندان نیست، محبوب هیچ‌کس نیست؛ بلکه خود فقر یک رذیلت است؛ کلامی از مولا امیرالمؤمنین علیه السلام است که می‌فرماید: «ما ضرب الله العباد بسوط أوجع من الفقر»؛ خدا هیچ تازیانه‌ای دردناک‌تر از تازیانه فقر به یک ملت یا یک فرد نزد؛ هیچ ملتی و گروهی تازیانه‌ای دردناک‌تر از فقر نچشیده است؛ زیرا دردهای دیگر فقط مشکلات ظاهری و

آیت‌الله اعرافی عنوان کرد

نیازمند جنبشی نو در جهاد تبیین و حرکتی تازه در میدان امر به منکر هستیم

از نیروهای متعهد و خدوم دستگاه‌های مسئول نظارتی و نهادهای انتظامی، امنیتی و قضایی، انتظار اقدامات قاطع و عاجل در تأمین امنیت و برخورد با اخلال‌گران به امنیت اخلاقی و هجمه‌کنندگان به نوامیس مردم می‌رود.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی، مدیر حوزه‌های علمیه در بیانیه‌ای، ضمن تقدیر از ملت ایران و مبلغان در خلق حماسه عاشورایی در محرم امسال، نکاتی را درباره اتفاقات اخیر ایران و جهان مطرح کرد که متن آن به این شرح است:

سلام و صلوات پروردگار به ساحت قدس انبیای الهی و والاثرین سلام الهی، به پیشگاه پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و پیشوایان پاک و حضرت ولی عصر علیه السلام و با اهدای سلام و تحیات خداوند به محضر سید و سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام و یاران باوفای حضرتش و همه شهدای راه حق و حقیقت؛ شهیدان اسلام و انقلاب اسلامی و شهدای امنیت.

بر خود وظیفه می‌دانم که از سوی حوزه‌های علمیه، صمیمانه از ملت شریف ایران و

آیت‌الله العظمی نوری همدانی در پیامی به همایش بزرگداشت آیت‌الله شهید شیخ فضل‌الله نوری تصریح کردند

پایان دادن به تر جدایی دین از سیاست

مهمترین دستاورد شیخ شهید

شیخ فضل‌الله مشروطه مشروعه را فریاد زد و برای همیشه بساط جدایی دین از سیاست را پایان داد و استقلال در برابر انگلیس و روس را مطرح نمود و با عزت در راه برقراری عدالت و همگامی دین و سیاست به درجه رفیع شهادت نائل گردید و شاید یکی از کسانی که در مسیر انقلاب شکوهمند اسلامی در فکر و ذهن رهبر کبیر و بنیان‌گذار نهضت بود، شیخ فضل‌الله نوری رحمۃ‌الله علیه بوده است.

تا به امروز درباره شیخ فضل‌الله، بیشتر مسائل و اندیشه‌های سیاسی ایشان مورد بحث قرار گرفته است که انصافاً یک سیاست‌مدار دارای مبنا بوده است؛ اما باید توجه داشت که سیاست‌مداری که سیاست‌اش اثرگذار در سعادت مردم می‌باشد، پیشینه علمی و اخلاقی اوست؛ در این میان باید توجه کرد، آنچه شیخ فضل‌الله را ممتاز نمود، فقاھت و علمیت همراه با تقوای ایشان است؛ زمان‌شناسی و شناخت دشمن، از نکات دیگر این مرد بزرگ می‌باشد. طبیعتاً در مجال اندک، شرح شخصیت ایشان از عهده برنمی‌آید؛ اما در مختصری نسبت به این مرد بزرگ مطالبی را تقدیم می‌کنم.

آنچه مشهور است، مرحوم شیخ فضل‌الله نوری دوران ابتدای خود را در محل ولادت یعنی بلد نور مازندران سپری کرد. سپس به تهران و بعد راهی نجف گردید و از محضر مرجع استکبارستیز و ضداستعمار میرزای شیرازی رحمۃ‌الله علیه صاحب فتوای تنباکو بهره‌مند گردید و در نشر و عملی ساختن فتوای مشهور در ایران پرچمدار موضوع گردید و از برجستگان محفل علمی او محسوب شد و به‌تعبیر صاحب مستدرک میرزا حسین نوری در مرقومه‌ای به صاحب عیقات‌الانوار ایشان را با تعبیر «اجل تازه‌ده» میرزای شیرازی یاد می‌کند و با نظر به این نکته که جلسه درس میرزا، یک مجلس درس معمولی نیست؛ بلکه شاگردان همگی از برجستگان علمی آن عصر می‌باشند و سپس در مجلس درس محقق رشتی شرکت نمود و در آنجا نیز، آن‌چنان درخشید که بهترین گواه، مرقومه شیخ حبیب‌الله رشتی بر رساله فقهی قاعده «ضمان ید» ایشان است که می‌توان فهمید، عبارات آن چنان است که موجب شگفتی می‌گردد؛ عالم ربانی و مجتهد ماهر و

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

قناعت، یک نوع فضیلت است؛ ولی فقر فضیلت نیست

جسمانی دارد؛ اما فقر علاوه بر مشکلات جسمی، آن رنج و تألم روحی را هم به‌همراه دارد.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی اظهار کردند: بنابراین فقر فضیلتی نیست که شیعیان برای آن آماده باشند؛ هر چند گاهی امتحان الهی است؛ مانند شعب ابی‌طالب که پیرو اهل بیت رحمۃ‌الله علیه باید برای حفظ دین، امتحان الهی را تحمل کند و لذا همواره باید شیعیان دستشان به سمت آسمان بلند باشد؛ چراکه

شیخ فضل‌الله مشروطه مشروعه را فریاد زد و برای همیشه بساط جدایی دین از سیاست را پایان داد و استقلال در برابر انگلیس و روس را مطرح نمود و با عزت در راه برقراری عدالت و همگامی دین و سیاست، به درجه رفیع شهادت نائل گردید و شاید یکی از کسانی که در مسیر انقلاب شکوهمند اسلامی در فکر و ذهن رهبر کبیر و بنیان‌گذار نهضت بود، شیخ فضل‌الله نوری رحمۃ‌الله علیه بوده است.

آن مرحوم در دیداری که با علامه امینی رحمۃ‌الله علیه صاحب کتاب شریف الغدیر داشته‌ام، به‌مناسبتی و در کتاب شهداء الفضيله نیز به‌عنوان یک مکتوبه معتبر از فضیلت علم و عمل شیخ فضل‌الله سخن به میان آمده و او را به‌عنوان شیخ‌الاسلام والمسلمین و بزرگترین زعيم دينی تهران معرفی نموده است.

مرحوم شهید شیخ فضل‌الله نوری آن چنان در بعد علمی دارای عظمت است که نه‌تنها در فقه و اصول بلکه علوم دیگر را به‌خوبی از عهده برآمد و در حکمت و کلام

﴿وفی السماء رزقکم وما توعودن﴾؛ روزی انسان و همه وعده‌های داده‌شده در آسمان است. به ما گفتند: راز اینکه وقتی می‌خواهید دعا کنید، گفته شده، دست به آسمان بلند کنید! این است که رزق در آسمان است؛ هم روزی ظاهری و و هم روزی معنوی از سماء بر انسان نازل می‌شود که همواره باید به این مطلب توجه داشت.

معظم‌له اظهار کردند: لطایف زبان عربی زیاد است. ما در فارسی به کسی که وضع مالی‌اش خوب نیست، گدا می‌گوییم؛ اما قرآن می‌گوید: فقیر؛ فقیر یعنی کسی که ستون فقراتش شکسته است و قدرت قیام ندارد؛ خداوند در قرآن می‌فرماید: ﴿لا تَتَزَوَّجُ السَّهَاءَ أَمْوَالُکَمَ التَّی جَعَلَ اللّٰهُ لَکُم قِیَامًا﴾؛ ملت اگر بخواهد بایستد، باید جیش پر باشد، کیش پر باشد. ملتی که جیش خالی است، کیش خالی است، ایستاده نیست. این افتاده است. این گدا نیست. این فقیر است؛ فقیر یعنی [کسی که] ستون فقراتش شکسته است.

ایشان بیان کردند: گاهی هم فقر در اثر تنبلی، بی‌کاری و ضعف مدیریت، بر یک فرد یا جمعیتی تحمیل شده است. این عذاب الهی است و این فقر، امری نیست که شیعه باید آن را تحمل کند؛ لذا وقتی افرادی به محضر پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله معرفی می‌شدند که کاری و شغلی نداشتند، از چشم حضرت می‌افتادند؛ چراکه انسان بی‌کار در چشم اهل بیت علیهم السلام، خوار است!

معظم‌له اظهار کردند: بنابراین فقر مالی و مادی فضیلتی نیست که اگر کسی اهل ولایت شد، آماده فقر باشد؛ مگر اینکه منظور فقر الی‌الله باشد که بهترین فضیلت و عالی‌ترین نعمت است؛ اینکه انسان احساس کند، نیازمند خدای سبحان است و سلامت و صحت خود را از آفریدگار خود بداند. این مرجع تقلید در پایان گفتند: حیات طیبه در قناعت است؛ قناعت، یک نوع فضیلت است؛ ولی فقر فضیلت نیست.

و طلاب و فضلای جوان و جهادی، اعم از خواهر و برادر، در کنار دستگاه‌های فرهنگی، تبلیغی، رسانه‌ای و مراکز دانشگاهی، باید در این زمینه، روشنگری، موج‌آفرینی، مطالبه‌گری، پاسخگویی، شبهه‌زدایی و گفتمان‌سازی را ادامه داده و ارتقا بخشند و از همه ظرفیت‌ها بهره‌گیرند.

علیرضا اعرافی/ مدیر حوزه‌های علمیه

آیت‌الله‌اراکي

ولایت به‌معنی تأمین مصالح مردم است

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، به توضیح مفهوم ولایت مطلقه پرداخت و گفت: حکومت برای آنکه بتواند مصالح مردم را تأمین نماید، باید از اختیاراتی برخوردار باشد. اگر دامنه این اختیارات محدود شود، به هرج و مرج، تعدد حاکمیت و یا ظلم منجر خواهد شد. ولایت به‌معنی تأمین مصالح مردم است؛ لذا باید این ولایت، مطلقه باشد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اراکی در مراسم افتتاحیه دوره آموزش کارگاهی تخصصی پاسخگویی به شبهات ولایت فقیه ویژه اساتید حوزه‌های علمیه، به تبیین مبادی تصویری و تصدیقی ولایت فقیه پرداخت و اظهار کرد: این مبادی تنها اختصاص به حکومت از دیدگاه اسلام ندارد؛ بلکه همه مکاتب سیاسی، این اصول موضوعه را در مبادی تصویری یا تصدیقی می‌پذیرند؛ هرچند شاید گاهی به زبان آن را انکار نمایند.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، اولین موضوع در عرصه مبادی تصویری را تعریف سیاست و حکومت دانست و تصریح کرد: سیاست بنابر آنچه دانشمندان علم سیاست می‌گویند، به‌معنی «علم فرمان» یا «علم حکم» است؛ لذا از دستگاه سیاست، به حکومت یا حاکمیت تعبیر می‌شود. دستگاه حکومت یعنی دستگاهی که اختیار حکم و فرمان الزام‌آور دارد و حق دارد، این امر و نهی الزامی را اجرا نماید.

عضو مجلس خبرگان رهبری ادامه داد: اگر این دو عنصر (امر و نهی و اجرای آن)، از مفهوم حکومت گرفته شود، فارغ از معنا خواهد شد. این مفهوم از حکومت در همه دستگاه‌های سیاسی جهان پذیرفته شده است. معمولاً اجرای قوانین، با کیفر ممکن است و لذا حق کیفر نیز ویژه حکومت‌هاست.

وی قرآن کریم را کتاب حکومت‌داری دانست و تأکید کرد: در قرآن کریم، کارا این اقتران میان دو مضمون «له ملک السموات والأرض» و «یغفر لمن یشاء ویعذب من یشاء» بیان شده است که این حق، اختصاص به حاکمیت دارد. حکومت حق کیفر دارد؛ چون حق الزام قوانین را دارد و در اسلام ما معتقدیم، این حق منحصرأ در اختیار خداوند است و به پیامبر صلی الله علیه و آله و حاکمان اسلامی در حدود قوانین خود، اجازه اجرای قوانین را می‌دهد؛ لذا حکمرانی حق ذاتی پیامبر صلی الله علیه و آله، امام معصوم علیه السلام یا فقیه عادل نیست؛ بلکه از سوی خدا این جایگاه به ایشان داده شده است و آنها نیز مأموند، در چهارچوب امر الهی حرکت نمایند.

رئیس مرکز تحقیقات علمی حکومت اسلامی، دین را مجموعه فرامین الهی دانست و گفت: فقه نیز به‌معنی علم به این احکام و فرامین است. دستور به خواندن نماز و وجوب حج و زکات، خود یک فرمان الزام‌آور و لذا حاکمیتی و سیاسی است. بنابراین، فقه ما از ابتدا تا انتها فقه سیاسی است. دین در قرآن کریم، به‌معنی نظام اجتماعی است و نه به‌معنی یک عقیده درونی.

عضو خبرگان رهبری، سیاست را به‌معنی قانون‌گذاری و اعمال آن خواند و اذعان کرد: اینکه چه کسی حق حکومت دارد، به عقاید باز می‌گردد. از نظر ما، حتی از جهت عقلی نیز، حق حاکمیت تنها به خدا اختصاص دارد و هیچ دلیلی وجود ندارد که یک یا چند انسان، دیگر انسان‌ها را به کاری الزام و یا از آن نهی نمایند. در نظام اسلامی، پیامبر صلی الله علیه و آله و غیر آن حق حاکمیت بر دیگران را ندارند؛ بلکه این حق، تنها از آن خالق جهان است.

آیت‌الله اراکی در ادامه، به تبیین مفهوم ولایت فقیه پرداخت و اظهار کرد: ولایت به‌معنی حکومت است. ولایت یعنی اگر حاکم دستوری داد، باید اجرا گردد. این معنا در همه حاکمیت‌های جهان وجود دارد و الزام‌آور بودن قوانین نیز، به‌همین معناست.

اگر دولتی مالیات اخذ می‌کند، یعنی برای خود در اموال مردم ولایت قائل است. این اعمال ولایت برای برقراری نظم اجتماعی و در چهارچوب آن، در تمامی حاکمیت‌ها ضروری است. ولایت هم بر اموال جاری است و هم بر انفس. بنابراین برای برقراری نظم، حکومت‌ها حق سرپاگیری از میان مردم دارند؛ لذا ولایت در همه نظام‌های سیاسی وجود دارد.

وی با اشاره به اشباع مفهوم مسئولیت‌پذیری در واژه ولایت، ابراز کرد: ولی امر به‌معنی مسئول تأمین مصالح و منافع عمومی جامعه است. این امتیازی است که ولایت بر حکومت و فرمان‌روایی دارد. وقتی بحث محبت که در ولایت مطرح می‌شود نیز، از لوازم اجرای آن است. در جامعه، اراده ولی، جایگزین اراده جمع می‌شود که به دنبال مصلحت و منافع عموم این جامعه است.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در ادامه، به مفهوم ولایت مطلقه پرداخت و گفت: حکومت برای آنکه بتواند مصالح مردم را تأمین نماید، باید از اختیاراتی برخوردار باشد. اگر دامنه این اختیارات محدود شود، به هرج و مرج، تعدد حاکمیت و یا ظلم منجر خواهد شد. ولایت به‌معنی تأمین مصالح مردم است؛ لذا باید این ولایت مطلقه باشد؛ یعنی هر جا مدیریت جامعه اقتضا کند، حاکم آنچه را لازم است، اجرا نماید. اگر در نقطه‌ای این دامنه محدود شود، تأمین منافع عمومی در آن نقطه با مشکل مواجه خواهد شد.

وی استبداد را نقطه مقابل اسلام حقیقی دانست و تأکید کرد: در قرآن کریم یک دوگانه حاکمیت‌های نفس و حاکمیت خدا(عدل) بیان شده است. هرکس حاکمیت خدا را نپذیرد، حاکمیت‌های نفس را پذیرفته است. حاکمیت مبتنی بر هوای نفس، استبدادی است؛ حتی اگر اجتماعی باشد. استبداد می‌تواند جمعی باشد و دلخواه عموم مردم و می‌تواند مبانی عقلی نداشته باشد؛ اما ما معتقدیم، مبانی حاکمیت باید عدل باشد و نه هوای نفس.